

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne **M. K.** bytom M. č.d. X., proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi, Bratislava, Špitálska ul. č. 8**, o preskúmanie rozhodnutia z 10. mája 2007 číslo A. o pomoci v hmotne núdzi, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. októbra 2007, č.k. 29 S /38/2007-27, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 9. októbra 2007, č.k. 29 S / 38/2007-27, **p o t v r d z u j e .**

Účastníci **nemajú** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 9. októbra 2007, č.k. 29 S /38/2007-27, zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného z 10. mája 2007 číslo A., a rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, odboru sociálnych vecí a rodiny v Komárne z 30. marca 2007 číslo O., lebo jej nebola priznaná dávka v hmotnej núdzi podľa § 2, § 5, § 10 ods. 2 písm. a), § 17, § 25 ods. 9 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“/ a zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime z dôvodu, že nespĺňa podmienky nároku na dávku v hmotnej núdzi, lebo sa zdržuje a býva v zahraničí.

V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že do záznamu na prvostupňovom správnom orgáne samotná žalobkyňa uviedla, že prechodne býva v Maďarsku a rodinný dom v M., kde má podľa jej údajov trvalé bydlisko v Slovenskej republike, bol predaný. Vzhľadom na samotnú výpoveď žalobkyne, prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaný preto správne rozhodli, keď žalobkyňu nepriznali dávku a príspevok v hmotnej núdzi z dôvodu, že žalobkyňa sa zdržuje v cudzine /v Maďarskej republike/ a uvedené dávky sa nevyplácajú do cudziny a nepatria za čas, v ktorom sa občan v hmotnej núdzi zdržiava v cudzine.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. Žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a jej žiadosti o priznanie dávok v hmotnej núdzi vyhovieť. Uviedla, že súd vôbec neskúmal skutočnosti, za ktorých sa dostala do takého stavu, že rodinný dom v M., v ktorom je prihlásená k trvalému pobytu, predali bez jej vedomia a bez zabezpečenia náhradného ubytovania, alebo aspoň prístrešia pre ňu. Svoju situáciu musela riešiť iba dočasným pobytom na území Maďarskej republiky, kde nemá štátne občianstvo a ani trvalý pobyt. Rodinný dom je v Maďarskej republike na mene detí jej bývalého manžela, ktorý jej dovolili dočasne obývať iba z ľudského hľadiska. Na území Slovenskej republiky má trvalý pobyt a má aj slovenské štátne občianstvo. V jej prípade nejde o vylúčenie sociálnych dávok, ale práve ide o stav hmotnej núdze.

Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 OSP/ preskúmal vec podľa § 246 c, § 214 ods. 1 OSP v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní a podľa § 219 OSP napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi /ďalej len „dávka“/ a z príspevkov k dávke /ďalej len „príspevok“/, ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi

s prispením aktívnej činnosti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, upravuje zákon o pomoci v hmotnej núdzi.

Podľa § 25 ods. 9 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, dávka a príspevky sa nevyplácajú do cudziny a nepatria za čas, v ktorom sa občan v hmotnej núdzi alebo niektorá z fyzických osôb, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje, zdržiavajú v cudzine.

Z obsahu spisov vyplýva, že si žalobkyňa podala 5. marca 2007 na Úrade sociálnych vecí a rodiny v Komárne žiadosť o poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi. V žiadosti uviedla trvalý pobyt v obci M. č.d. X.. Prechodný pobyt neuviedla. Uvedený prvostupňový správny orgán jej rozhodnutím z 30. marca 2007 číslo O. nepriznal dávku pomoci v hmotnej núdzi, lebo žalobkyňa sa zdržiava a býva v zahraničí, v Maďarskej republike na adrese Á.. Hoci žalobkyňa bola občiankou v hmotnej núdzi, nespĺňala nárok na pomoc v hmotnej núdzi z dôvodu, že sa na území Slovenskej republiky nezdržovala. Žalovaný svojím rozhodnutím z 10. mája 2007 číslo A. odvolanie žalobkyne zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým žalobkyni nepriznal dávky a príspevky pomoci v hmotnej núdzi, potvrdil z rovnakých skutkových aj právnych dôvodov.

Dostatočne bolo preukázané, a to aj vyjadreniami žalobkyne, že sa žalobkyňa zdržiava v cudzine. Táto skutočnosť v zmysle § 25 ods. 9 zákona o hmotnej núdzi vylučuje poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi do cudziny a dávky v hmotnej núdzi nepatria ani za čas, v ktorom sa občan v hmotnej núdzi zdržiava v cudzine.

Odvolací súd považuje za dostatočne preukázanú skutočnosť, že žalobkyňa býva na adrese v B., Á., teda v Maďarskej republike. O tejto skutočnosti svedčí obsah čestných vyhlásení z 5. marca 2007, ktoré priložila k žiadosti o poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi a ktoré žalobkyňa podpísala. Vyplýva z nich, že býva na uvedenej adrese v Maďarsku, že dôchodok v Maďarsku má dočasne pozastavený, lebo nebola vyšetrená štátnym lekársnym ústavom a nedoložila lekársku správu zo svojho vyšetrenia, že dedičské konanie po neb. manželovi K., ktorý zomrel 28. januára 2006 v Maďarsku zatiaľ nebolo ukončené, a že asi ona bude vlastníčkou. Zatiaľ, že tam býva sama.

Skutočnosť, či žalobkyňa má trvalý pobyt v Slovenskej republike na adrese M. č. d. X. nie je pre posúdenie vzniku nároku žalobkyne na pomoc v hmotnej núdzi rozhodujúca, lebo

zákonnou podmienkou vzniku nároku na túto dávku nie je existencia trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, ale skutočnosť, že sa občan na jej území skutočne zdržuje. Príčinami, ktoré spôsobili žalobkyni stav hmotnej núdze, sa preto žalovaný a ani súd prvého stupňa v danej veci nemuseli zaoberať.

Ak žalobkyňa protiprávne stratila trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, môže sa domáhať nápravy prostredníctvom orgánov, ktoré sú oprávnené rozhodovať o skončení trvalého pobytu. Samotná zmena vlastníctva rodinného domu, na ktorú poukazuje žalobkyňa, nemusí mať za následok skončenie trvalého pobytu na adrese v ňom, ale ani dôkaz o skutočnosti, že žalobkyňa má trvalý pobyt na adrese v M. nepostačuje na preukázanie skutočnosti, že sa na uvedenej, alebo inej adrese na Slovensku skutočne zdržuje, ako to pre vznik nároku na dávku pomoci v hmotnej núdzi vyžaduje zákon.

V prípade, ak žalobkyňa tvrdí, že bola zbavená vlastníckeho práva k rodinnému domu na Slovensku v rozpore so zákonom, môže sa domáhať ochrany svojich práv žalobou na súde v občianskom súdnom konaní.

Z administratívnych spisov však vyplýva, že žalobkyňa na adrese M. č.d. X. na Slovensku nebýva, len ju uvádza ako kontaktnú adresu. Nehnutelnosť na tejto adrese bola predaná a má nového vlastníka. Sama žalobkyňa uvádza vo svojich podaniach, že sa zdržiava a býva v zahraničí v dome svojho neb. manžela v B. V spisovej dokumentácii sa nachádza potvrdenie obce Á. v Maďarskej republike z 11. septembra 2006, že žalobkyňa má v Maďarskej republike povolenie k pobytu že po manželovi dočasne poberala vdovský dôchodok od 3. januára 2006 do 29. januára 2007. Obecny úrad opakovanú sociálnu dávku žalobkyni neposkytuje, ale jej príležitostne poskytuje pomoc podľa odkázanosti.

Na základe uvedených skutočností žalovaný nepochybil, keď nepovažoval za splnené podmienky pre vznik nároku na dávku v hmotnej núdzi v zmysle § 25 ods. 9 zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu, ako aj rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne významnými námietkami žalobkyne.

Skutočnosti, ktorými by žalobkyňa v odvolaní spochybnila vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu, v odvolacom konaní neboli zistené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobkyňa v odvolacom konaní nebola úspešná a žalovanému trova odvolacieho konania nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. novembra 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.,
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová